

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN EN DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW,

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt en het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid (hierna: het Gelijkekansendecreet) wordt aangepast in het kader van de volgende vier thema's:

1. Antidiscriminatiebeleid
2. Horizontaal gelijkekansenbeleid
3. Erkenning van partnerorganisaties
4. Toegankelijkheid

In het kader van het antidiscriminatiebeleid wordt ook de bepaling met betrekking tot represaillebescherming in het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt gewijzigd.

1. Antidiscriminatiebeleid

Naar aanleiding van de bevindingen uit de evaluatiestudie van 2020 over het Gelijkekansendecreet, worden er wijzigingen aangebracht met betrekking tot de volgende aspecten van het Gelijkekansendecreet:

- (1) personeel toepassingsgebied;
- (2) materieel toepassingsgebied;
- (3) vormen van discriminatie;
- (4) rechtvaardigingsgronden;
- (5) positieve actie;
- (6) toegankelijkheid; en
- (7) handhaving.

Deze wijzigingen hebben als doel de transparantie en toepasbaarheid van het Gelijkekansendecreet te verbeteren. Een aantal voorgestelde wijzigingen beogen verder het decreet in overeenstemming te brengen met het Unierecht.

2. Horizontaal gelijkekansenbeleid

In navolging van de wijziging van de organisatie van het inclusieve horizontale Vlaamse integratiebeleid, kiest Vlaanderen ook voor een nieuwe aanpak van het horizontale beleid inzake gelijke kansen. Deze nieuwe aanpak beoogt het gelijkekansenbeleid te dynamiseren en alle betrokken domeinen te responsabiliseren en te ondersteunen in het voeren van een gelijkekansenbeleid.

3. Erkenning van partnerorganisaties

Vlaanderen kiest voor een structureel beleidskader dat zorgt voor een verankering van de beleidsmatige samenwerking met autonome partnerorganisaties. Door de decretale erkenning van de rollen die partnerorganisaties voor gelijke kansen opnemen en door het afsluiten van samenwerkingsovereenkomsten met de Vlaamse Regering, geeft Vlaanderen een sterkere basis aan het beleid en het behartigen van de mensenrechten binnen de thema's gendergelijkheid, gelijke rechten van LGBTQI+- personen en gelijke rechten en inclusie van personen met een handicap.

Met voorliggend voorontwerp van decreet wordt verder voorzien in de mogelijkheid tot erkenning van partnerorganisaties voor digitale inclusie. In 2021-2023 financierde de Vlaamse Regering in het kader van het actieplan Iedereen Digitaal verschillende proeftuinen via subsidies vanuit het relanceplan Vlaamse Veerkracht. Vanaf 2025 kan de Vlaamse Regering structureel partnerorganisaties erkennen om de doelstellingen met betrekking tot digitale inclusie en het actieplan Iedereen Digitaal te verankeren op Vlaams niveau.

Ten slotte kan de Vlaamse Regering een partnerorganisatie erkennen die lokale besturen ondersteunt bij het voeren van een lokaal gelijkekansenbeleid. In het kader van het Vlaamse beleid met betrekking tot gelijke kansen willen we sterk inzetten op de lokale besturen. De lokale besturen zijn immers een belangrijk bestuursniveau om te werken aan de uitdagingen die er zijn op vlak van gelijke kansen. Het samenleven in diversiteit gebeurt dan ook op het lokale niveau (wijken, scholen, jeugd- en sportverenigingen, etc.). Vanaf 2025 kan de Vlaamse Regering een structurele partnerorganisatie erkennen om de lokale besturen daarbij te ondersteunen.

4. Toegankelijkheid van gebouwen

Om de conformiteit van concrete vergunningsdossiers met de normen van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening betreffende toegankelijkheid (hierna: de toegankelijkheidsverordening) te garanderen, worden toegankelijkheidsdeskundigen in het leven geroepen. De Vlaamse Regering zal nadere regels bepalen voor de erkenningsvoorwaarden en de procedure voor deze deskundigen, alsook de taken die zij krijgen in specifieke dossiers. Bovendien wordt Inter van rechtswege aangeduid als erkend deskundige toegankelijkheid.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Kancelarij en Bestuur

Beleidsveld: Gelijke Kansen en Integratie en Inburgering

Beleidsdoelstelling:

Vlaams Regeerakkoord 2019-2024:

“Als overheid hebben we een belangrijke verantwoordelijkheid in het creëren van gelijke kansen voor alle burgers opdat iedereen volwaardig en evenredig kan participeren aan de samenleving. We waarborgen de gelijkheid van rechten voor iedereen, los van afkomst, geloof, overtuiging, handicap, gender, seksuele geaardheid of leeftijd.”

“We hebben oog voor nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen en de noden die daaruit voortvloeien (singles, nieuw samengestelde gezinnen, nieuwe samenlevingsvormen,...).”

“Werken aan gelijke kansen is een taak van alle beleidsdomeinen. We werken samenlevingsbreed, in elk domein van het dagelijks leven. Het is een transversaal beleidsthema. Vanuit die filosofie zal de Vlaamse overheid ook bijdragen aan interfederaal actieplannen binnen dit beleidsthema.”

“Vandaag worden verschillende gelijkekansenorganisaties gefinancierd. Zij adviseren het gelijkekansenbeleid en voeren het mee uit. We erkennen ten volle het belang van samenwerking met het middenveld. We creëren een objectief financieringskader dat gericht is op de beleidsdoelstellingen van de Vlaamse overheid. Hierbij streven we naar een duidelijke taakafbakening, efficiënte organisatievormen en minder versnippering.”

“Een integraal toegankelijke leefomgeving is de sleutel tot een maatschappij waarin iedereen gelijke kansen heeft. We kiezen voor een inclusieve maatschappij, met oog voor de fysieke en digitale administratieve toegankelijkheid voor alle burgers en met gespecialiseerde dienstverlening op maat voor mensen met een handicap of chronische aandoening. Het gaat daarbij dus niet alleen om personen met een handicap, maar ook oudere mensen, mensen met een tijdelijke handicap of ouders met een kindwagen. De Vlaamse overheid zet zelf de toon door vanuit de verschillende beleidsdomeinen gerichte, coherente ambities voorop te stellen en integrale toegankelijkheid, niet in het minst van personen met een handicap, als absolute kwaliteitsvoorwaarde in te schrijven binnen het beleid. Zo wordt het een automatisme binnen de werking van alle Vlaamse beleidsdomeinen. We vervullen als overheid hierbij een voorbeeldrol door onze dienstverlening, zowel fysiek als digitaal, integraal toegankelijk te maken en te ontdoen van drempels die participatie in de weg staan.”

“We gaan ook na hoe er beter gegarandeerd kan worden dat nieuwe of verbouwde publiek toegankelijke gebouwen effectief toegankelijk zijn en nemen de nodige maatregelen.”

Beleidsnota 2019-2024 Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering:

- OD 1.3 We bestrijden alle vormen van discriminatie en racisme
- OD 3.1 We bevorderen de evenwichtige participatie van mannen en vrouwen aan de verschillende domeinen van de samenleving
- OD 3.2 We bestrijden alle vormen van gendergerelateerd geweld en grensoverschrijdend gedrag
- OD 3.3 We bestrijden de structurele barrières die het welbevinden van LGBTQI+ personen belemmeren
- OD 3.4 We realiseren de inclusie (volwaardige maatschappelijke participatie) van mensen met een handicap
- OD 3.5 We maken van Vlaanderen een integraal toegankelijke regio
- OD 4.1. We optimaliseren de coördinatie over het horizontale gelijkheids- en integratiebeleid
- OD 4.3 We ondersteunen lokale besturen als regisseur omdat samenleven in diversiteit in de eerste plaats lokaal gebeurt
- OD 4.4 We geven het beleid vorm in een sterk en daadkrachtig partnerschap met het middenveld

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingstechnisch- en taaladvies: Advies 2023/161 van 28 april 2023.

Advies Inspectie van Financiën: Gunstig advies van 4 mei 2023.

Begrotingsakkoord: Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, werd verleend op 15 juni 2023.

JoKER-advies (kind- en jongereneffectrapport): Advies van 28 april 2023.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1.1.1 Situering

Het voorliggend voorontwerp van decreet past het Gelijkekansendecreet aan in het kader van de volgende vier thema's:

1. Antidiscriminatiebeleid
2. Horizontaal gelijkheidsbeleid
3. Erkenning van partnerorganisaties
4. Toegankelijkheid

In het kader van het antidiscriminatiebeleid wordt ook de bepaling met betrekking tot represaillemaatregelen in het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt gewijzigd.

Hieronder wordt voor elk van de vier thema's de context van de decretale wijzigingen toegelicht.

Antidiscriminatiebeleid

In 2020 werd het rapport opgeleverd van een evaluatiestudie over het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid (hierna: het Gelijkheidsdecreet). De evaluatiestudie werd uitgevoerd door academici en advocaten¹ gespecialiseerd in het discriminatierecht.

De centrale onderzoeksvraag luidde of het huidige Gelijkheidsdecreet een afdoend kader biedt voor een doeltreffend antidiscriminatiebeleid. De studie werd gevoerd op basis van 1/ een internationale rechtsvergelijking (Nederland, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk en Duitsland) en 2/ een empirische, verklarende en normatieve analyse van de rechtspraak waarin het Gelijkheidsdecreet werd toegepast. De studie legt ook het verband met de ontwikkelingen op federaal niveau waar eveneens een evaluatie van de antidiscriminatiewetgeving liep.²

Uit de evaluatiestudie kwamen de volgende bevindingen naar voor:

- Hoewel de rechtsvergelijking aantoonde dat de wettelijke bescherming in Vlaanderen al ruim is en het huidige wetgevend kader al vrij nauwkeurig en compleet is, er niettemin ook nog potentieel is om 1/ een aantal elementen aan te scherpen en/of te verduidelijken om de transparantie en toepasbaarheid van het Gelijkheidsdecreet te vergroten en 2/ een aantal potentiële lacunes met het Unierecht te dichten.
- De rechtspraakanalyse toonde aan dat zowel de kwantiteit als de kwaliteit van de handhaving van het Gelijkheidsdecreet niet voldoet. Na tien jaar in werking te zijn geweest, werden er nauwelijks rechtszaken gevoerd en ziet men in het beperkt aantal dossiers ook manifest foute toepassingen van het Gelijkheidsdecreet. De Europese Unie neemt geen genoegen met een louter formele implementatie van de richtlijnen in nationale wetgeving. Die nationale regels mogen geen dode letter blijven, maar moeten ook daadwerkelijk worden gehandhaafd. Het Hof van Justitie heeft namelijk al meermaals beklemtoond dat de verwezenlijking van de doelstelling van de Europese richtlijnen³, met name bescherming bieden tegen discriminatie, ernstig in het gedrang komt als nationale rechters niet effectief toezien op de naleving van de ter uitvoering van richtlijnen aangenomen nationale bepalingen.⁴ Ook andere Europese

---

¹ E. Cloots, M. Spinoy en J. Vrieling, *Gelijk zijn vs. gelijk krijgen: een juridische evaluatie van het Vlaamse Gelijkheidsdecreet*, Antwerpen/Cambridge, Intersentia, 2021, 305p.

² In de studie werd nog verwezen naar het eerste deel van het federale evaluatieverslag dat in februari 2017 verscheen (Franky De Keyser, Julie Ringelheim, Matthias Storme (adjunct-rapporteur), Patrick Wautelet (rapporteur), zie evaluatiecommissie federale wetgeving ter bestrijding van discriminatie: eerste evaluatieverslag, februari 2017. Inmiddels werd het eindverslag gepubliceerd, in februari 2022. Het werd geschreven door Mevr. Julie Ringelheim en Dhr. Patrick Wautelet.

³ De relevante Europese richtlijnen zijn met name richtlijn 79/7/EEG van 19 december 1978 betreffende de geleidelijke tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen op het gebied van de sociale zekerheid; richtlijn 2000/43/EG van 29 juni 2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming; richtlijn 2000/78/EG van 27 november 2000 tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep; richtlijn 2004/113/EG houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen bij de toegang tot en het aanbod van goederen en diensten; richtlijn 2006/54/EG van 5 juli 2006 betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke kansen en gelijke behandeling van mannen en vrouwen in arbeid en beroep en richtlijn 2019/1158/EU van 20 juni 2019 betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven voor ouders en mantelzorgers en tot intrekking van richtlijn 2010/18/EU van de Raad.

⁴ Zie bijvoorbeeld HvJ 22 september 1998, nr. C-185/97, EU:C:1998:424 en HvJ 20 juni 2019, nr. C-404/18, EU:C:2019:523.

instellingen hebben reeds gewaarschuwd dat de handhaving van de nationale omzettingwetgeving beter moet.⁵

Om het antidiscriminatiebeleid te versterken, raadden de onderzoekers een diepgaande hervorming van het handhavingsmodel aan met, onder andere, een buitengerechtelijke handhaving als een laagdrempelige, goedkope en kwaliteitsvolle aanvulling voor het huidige handhavingsmodel waarbij de toetsing uitsluitend wordt toegepast door de hoven en rechtbanken.⁶ De Vlaamse decreetgever heeft hieraan gevolg gegeven door een nieuw handhavingsmechanisme in te voeren dat wordt ingebed in het Vlaams Mensenrechteninstituut. Bij klachten over discriminatie die bij het Vlaams Mensenrechteninstituut worden ingediend, wordt er eerst ingezet op eerstelijnsbijstand en bemiddeling en wanneer dat niet tot resultaat leidt, wordt de klacht overgemaakt aan een gespecialiseerde geschillenkamer die een niet-bindend oordeel kan uitspreken.⁷

Met voorliggend voorontwerp van decreet tot wijziging van het Gelijkekansendecreet, beoogt de Vlaamse decreetgever het wetgevend kader aan te scherpen, daar waar uit de evaluatie bleek dat bepaalde bepalingen in lijn dienen te worden gebracht met het EU-recht of bepaalde begrippen verduidelijking behoeven. Hoewel de specialisten discriminatierecht in de geschillenkamer van het Vlaams Mensenrechteninstituut de centrale begrippen en mechanismen uit deze rechtstak ongetwijfeld Unieconform zullen interpreteren en toepassen, is het wenselijk enkele verduidelijkingen wettelijk te verankeren om elke twijfel erover weg te nemen. Het Gelijkekansendecreet zal immers ook nog steeds door de gewone hoven en rechtbanken (kunnen) worden toegepast, los van of eventueel na het doorlopen van het handhavingsmechanisme binnen het Vlaams Mensenrechteninstituut. Met de installatie van het Vlaams Mensenrechteninstituut en met de wijzigingen opgenomen in voorliggend voorontwerp van decreet wordt de handhaving van het Gelijkekansendecreet dus cumulatief versterkt.

Ten slotte worden het Gelijkekansendecreet en het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt gewijzigd naar aanleiding van een hernieuwing van het inbreukdossier 2015/2012 inzake represaillebescherming. De Europese Commissie stelde een foutieve omzetting vast van Richtlijn 2006/54/EG over de toepassing van het beginsel van gelijke kansen en gelijke behandeling van man en vrouw in arbeid en beroep. Het gaat om het gebrek aan bescherming van werknemers tegen represailles als reactie op een klacht binnen de onderneming of op een procedure om het beginsel van gelijke behandeling te doen naleven, overeenkomstig artikel 24 van de richtlijn.

In 2021 werd artikel 12 van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt en artikel 38 van het Gelijkekansendecreet reeds gewijzigd in het kader van represaillebescherming. Zowel 37-38 van het Gelijkekansendecreet als artikel 12 van het decreet van 8 mei 2002 voorzien bescherming aan enerzijds de slachtoffers van discriminatie en anderzijds de personen die dit slachtoffer vertegenwoordigen of in hun voordeel getuigen tijdens een procedure tegen nadelige represaillemaatregelen (bijvoorbeeld ontslag) die getroffen worden door zij die het voorwerp zijn van de melding, klacht of procedure. De Commissie was meer in het bijzonder van oordeel dat de werkingssfeer van de maatregelen ter bescherming tegen represailles, te beperkt was omdat de bescherming van andere personen die informeel het slachtoffer verdedigen of voor het slachtoffer getuigen, niet was gegarandeerd. Via het decreet van 19 maart 2021 tot wijziging van

---

⁵ Zie bijvoorbeeld EU Parlement, Verslag van 1 juli 2016 over de toepassing van Richtlijn 2000/78/EG van de Raad van 27 november 2000 tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep.

⁶ E. Cloots, M. Spinoy en J. Vrielink, *Gelijk zijn vs. gelijk krijgen: een juridische evaluatie van het Vlaamse Gelijkekansendecreet*, Antwerpen/Cambridge, Intersentia, 2021, 263-264.

⁷ Het decreet van 28 oktober 2022 tot oprichting van een Vlaams Mensenrechteninstituut, *BS* 9 november 2022.

artikel 12 van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt en artikel 38 van het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid werd tegemoet gekomen aan de voormelde opmerkingen van de Europese Commissie. De reikwijdte van de bescherming, voorzien in artikel 38 van Gelijkheidsdecreet en artikel 12 van het decreet van 8 mei 2002, die beperkt was tot *“personen die een slachtoffer van discriminatie vertegenwoordigen of in zijn voordeel getuigen tijdens een procedure”* werd uitgebreid. De Commissie hernieuwde in 2023 echter de inbreukprocedure 2015/2012 en merkte op dat onder meer de Vlaamse regelgeving vereist dat een formele klacht wordt ingediend om werknemers te beschermen tegen represailles, waardoor dus situaties worden uitgesloten waarin de klacht informeel wordt ingediend. De Commissie beschouwt deze vereiste als een foutieve omzetting van de bovengenoemde richtlijn. Om deze redenen worden artikel 12 van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt en artikel 38 van het Gelijkheidsdecreet via voorliggend voorontwerp van decreet gewijzigd.

Op 23 december 2022 werd een conceptnota goedgekeurd door de Vlaamse Regering (VR 2022 2312 MED.0485/1BIS) inzake de wijziging van het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid. In deze conceptnota heeft de Vlaamse Regering aangegeven welke wijzigingen doorgevoerd zullen worden in het Gelijkheidsdecreet. De wijzigingen opgenomen in de conceptnota hadden betrekking op het personeel en materieel toepassingsgebied, de vormen van discriminatie, de rechtvaardigingsgronden, positieve actie, toegankelijkheid en de handhaving van het Gelijkheidsdecreet.

Horizontaal gelijkheidsbeleid

In navolging van de wijziging van de organisatie van het inclusieve horizontale Vlaamse integratiebeleid⁸, kiest Vlaanderen voor een nieuwe aanpak van het horizontale beleid inzake gelijke kansen. Een horizontaal beleid betekent dat er gezamenlijke doelstellingen over de beleidsdomeinen heen worden afgesproken om gelijke kansen voor alle burgers te bevorderen waarbinnen ieder beleidsdomein gepaste maatregelen neemt vanuit de eigen bevoegdheden. In het huidige Gelijkheidsdecreet moet dit kader negen maanden na het aantreden van de Vlaamse Regering opgemaakt zijn.

Willen we een slagkrachtig gelijkheidsbeleid voeren, moet dit sneller opgemaakt zijn. Vandaar dat we de termijn inkorten naar zes maanden. Na de opmaak van een kader wordt een actieplan gemaakt.

Tot voor kort werden deze plannen gekenmerkt als “inventarissen” die weinig doelgericht waren. We kiezen nu voor een actieplan met focusgerichte, aanvullende acties waarbij er wordt samengewerkt met andere beleidsdomeinen en waar extra middelen naartoe gaan. Het actieplan is niet langer een overzicht van alle lopende en waardevolle acties ter zake, maar focust op vernieuwende samenwerkingen voor een langere looptijd om zo daadwerkelijk impact te genereren. We willen daarvoor voldoende middelen kunnen inzetten.

Dit neemt niet weg dat ieder beleidsdomein zelf ook aan gelijke kansen moet werken conform de afgesproken doelstellingen. Maar deze acties maken geen voorwerp uit van het horizontale actieplan, wel van het reguliere beleid waarover in de Beleids- en Begrotingstoelichting van de verschillende

---

⁸ Via het decreet van 9 juli 2021 tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, BS 11 augustus 2021.

beleidsdomeinen gerapporteerd wordt. Op die manier beklemtonen we dat het gelijkekansenbeleid een inclusief beleid is én we slagkrachtige aanvullende acties ondernemen.

In het huidige Gelijkekansendecreet ligt de klemtoon op de installatie van een commissie die het horizontale beleid moet voorbereiden en coördineren. Om impact te kunnen hebben is het echter belangrijker om de verantwoordelijkheid van de verschillende beleidsdomeinen te beklemtonen. Daarom wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om de wijze te bepalen waarop de departementen en de intern en extern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid het gelijkekansenbeleid vormgeven.

Erkenning van partnerorganisaties

Vanuit het Vlaamse gelijkekansenbeleid wordt reeds meer dan 20 jaar ingezet op een structurele, maar jaarlijks te herbevestigen, samenwerking met een aantal gelijkekansenorganisaties.

Deze nominatim gefinancierde organisaties dragen bij aan de implementatie van het gelijkekansenbeleid rond de thema's gendergelijkheid, het welbevinden van LGBTQI+-personen en inclusie van personen met een handicap.

Na twintig jaar kiest Vlaanderen voor een structureel beleidskader dat zorgt voor een verankering van deze beleidsmatige samenwerking met autonome partnerorganisaties. De organisaties moeten daarvoor beantwoorden aan een aantal criteria die relevant zijn voor het gelijkekansenbeleid en invulling geven aan erkende en relevante rollen van belangenbehartiging, expertise-ontwikkeling, dienstverlening en verbinding op dit beleidsterrein. Door de decretale erkenning van de rollen die partnerorganisaties voor gelijke kansen opnemen en door het afsluiten van samenwerkingsovereenkomsten met de Vlaamse Regering, geeft Vlaanderen een sterkere basis aan het beleid en het behartigen van de mensenrechten binnen de thema's gendergelijkheid, gelijke rechten van LGBTQI+-personen en gelijke rechten en inclusie van personen met een handicap.

Ook is het essentieel voor de jaarlijks gesubsidieerde erkende partnerorganisaties voor gelijke kansen om reserves te kunnen aanleggen vanuit het oogpunt van goed beheer en het structureel karakter van de ondersteuning. Hiervoor wordt via de wijziging van het Gelijkekansendecreet tevens een rechtsgrond gecreëerd.

Verder wordt ook voorzien in de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om partnerorganisaties te erkennen ter uitvoering en ondersteuning van de beleidsdoelstellingen rond digitale inclusie. In 2021-2023 financierde de Vlaamse Regering in het kader van het actieplan Iedereen Digitaal verschillende proeftuinen via subsidies vanuit het relanceplan Vlaamse Veerkracht. Vanaf 2025 kan de Vlaamse Regering structureel partnerorganisaties erkennen om de doelstellingen m.b.t. digitale inclusie en het actieplan Iedereen Digitaal te verankeren op Vlaams niveau.

Ten slotte kan de Vlaamse Regering een partnerorganisatie erkennen die lokale besturen ondersteunt bij het voeren van een lokaal gelijkekansenbeleid. In het kader van het Vlaamse beleid met betrekking tot gelijke kansen willen we sterk inzetten op de lokale besturen. De lokale besturen zijn immers een belangrijk bestuursniveau om te werken aan de uitdagingen die er zijn op vlak van gelijke kansen. Het samenleven in diversiteit gebeurt dan ook op het lokale niveau (wijken, scholen, jeugd- en sportverenigingen, etc.). Vanaf 2025 kan de Vlaamse Regering een structurele partnerorganisatie erkennen om de lokale besturen daarbij te ondersteunen.

Toegankelijkheid

Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 draagt uitgesproken ambities voor een integraal toegankelijk Vlaanderen. Een leefomgeving die voor iedereen toegankelijk is, is essentieel voor een maatschappij waarin iedereen gelijke kansen heeft. Niet in het minst de mensen met een handicap. Deze ambitie vraagt om verschillende acties en initiatieven. Daarom wil Vlaanderen over de verschillende beleidsdomeinen heen toegankelijkheid inschrijven als absolute kwaliteitsvoorwaarde. De overheid stelt zich daarbij tot doel een voorbeeldrol op te nemen door de eigen dienstverlening zowel fysiek als digitaal, integraal toegankelijk te maken en te ontdoen van drempels die participatie in de weg staan.

Dit beleid wordt geïnspireerd en gestuurd vanuit het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (hierna: VN-Verdrag Handicap).⁹ Toegankelijkheid vormt een van de grondbeginselen van dit Verdrag. In concreto stelt artikel 9.1 dat de verdragsstaten de passende maatregelen moeten nemen om personen met een handicap op voet van gelijkheid met anderen de toegang te garanderen tot de fysieke omgeving, tot vervoer, informatie en communicatie, met inbegrip van informatie- en communicatietechnologieën en -systemen, en tot andere voorzieningen en diensten die openstaan voor, of verleend worden aan het publiek, in zowel stedelijke als landelijke gebieden.

Eén van de maatregelen die kan zorgen voor een betere toegankelijkheid in Vlaanderen is een gewijzigde regelgeving voor de bebouwde omgeving.

Met de zogenaamde toegankelijkheidsverordening (besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening betreffende toegankelijkheid) heeft Vlaanderen sinds 2009 een eigen regelgevend instrument. Deze verordening legt een aantal minimale toegankelijkheidseisen op bij het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning voor (delen van) gebouwen die voor het publiek toegankelijk zijn. Het gaat bijvoorbeeld om gemeentehuizen, ziekenhuizen, sportcentra, maar evenzeer om handels- of horecazaken, vanaf een bepaalde oppervlakte. De verordening is enkel van toepassing op de publiek toegankelijke delen. Op het moment van de vergunningsaanvraag (bij nieuwbouw of bepaalde verbouwingswerken) toetst de vergunningverlenende overheid de plannen af aan de toegankelijkheidsverordening.

Het agentschap Toegankelijk Vlaanderen (hierna ook benoemd onder zijn handelsbenaming “Inter”), onderwierp de toegankelijkheidsverordening in 2019 aan een uitgebreid evaluatieonderzoek in opdracht van de ministers van Gelijke Kansen en Omgeving.¹⁰ Het onderzoek leverde tal van inzichten op, niet in het minst de opvallende vaststelling dat de verordening in slechts 9 van de 147 geanalyseerde vergunningsaanvragen correct werd toegepast. Bovendien werd geen enkele van deze 9 correct vergunde dossiers uiteindelijk ook volledig correct uitgevoerd op vlak van toegankelijkheid. Bij 6 van deze 9 projecten waren de problemen bovendien van structurele aard.

Het onderzoek identificeert de volgende achterliggende knelpunten:

---

⁹ Het VN-Verdrag Handicap werd geratificeerd door België op 2 juli 2009.

¹⁰ Agentschap Toegankelijk Vlaanderen (november 2019), Onderzoeksrapport Evaluatieonderzoek Vlaamse Toegankelijkheidsverordening. Meer informatie: <https://www.vlaanderen.be/publicaties/evaluatieonderzoek-vlaamse-toegankelijkheidsverordening>.

- onvoldoende kennis bij ontwerpers om de verordening correct toe te passen en de juiste afwegingen te maken;
- onvoldoende expertise én tijd bij omgevingsambtenaren om de correcte toepassing van de toegankelijkheidsverordening op het plan te controleren;
- specifieke moeilijkheden bij renovatieprojecten om in de bestaande context de normen van de toegankelijkheidsverordening nauwgezet toe te passen. Er is in die gevallen nood aan meer flexibiliteit, zonder daarmee voorbij te gaan aan het doel, namelijk een toegankelijk gebouw realiseren;
- het primeren van economische belangen bij bouwprojecten;
- de handhaving is op vandaag zeer beperkt. Op het lokale handhavingsniveau blijkt onvoldoende expertise voorhanden om een nauwgezette controle op de realisatie uit te voeren.

Het rapport besluit dat de toegankelijkheidsverordening als instrument geschikt is, aangezien het belangrijk is om bij nieuwbouw en (grondige) verbouwingen te zorgen voor een structurele toegankelijkheid. Niettemin blijkt dat het instrument geoptimaliseerd kan worden om het gebouwenpatrimonium toegankelijker te maken. Deze optimalisaties situeren zich op vier niveaus:

1. de toetsing van het project aan de toegankelijkheidsnormen;
2. het toepassingsgebied van de verordening;
3. de toegankelijkheidsnormen en
4. handhaving bij en na realisatie.

Op 17 februari 2023 keurde de Vlaamse Regering een conceptnota goed (VR 2023 1702 MED.0061/1BIS) met betrekking tot de bijsturing van de reglementering inzake toegankelijkheid. Via verschillende (regelgevende) initiatieven wordt werk gemaakt van de vooropgestelde wijzigingen. Met dit voorontwerp van decreet wordt de rechtsbasis gelegd voor het erkennen van deskundigen toegankelijkheid, die een rol zullen spelen in het ontwerp- en vergunningsproces van publiek toegankelijke (delen van) gebouwen en de toetsing van de normen van de toegankelijkheidsverordening.

Dit voorontwerp van decreet en de intenties richting een meer doeltreffende toegankelijkheidsregelgeving komen tegemoet aan de aanbevelingen die de resolutie van het Vlaams Parlement (over het verbeteren van de toegankelijkheid van de publieke gebouwen en de publieke ruimte in Vlaanderen, zoals aangenomen in de plenaire vergadering van 20 april 2022¹¹) formuleert omtrent een bijsturing van de regelgeving over de toegankelijkheid van openbare gebouwen.

Deze aanpak ligt eveneens in lijn met eerdere beleidsadviezen van de Vlaamse adviesraad handicap NOOZO omtrent het wenselijk toegankelijkheidsbeleid en met de conclusies uit de hoorzitting in de Verenigde Commissies voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering en voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie van het Vlaams Parlement¹².

¹¹ Meer informatie: <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1627527>

¹² Verenigde commissie van 24 juni 2020. Meer informatie: <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/commissies/commissievergaderingen/1402434>

1.1.2 Beleidsmaatregelen en doelstelling

Antidiscriminatiebeleid

De wijzigingen van het Gelijkekansendecreet in dit voorontwerp van decreet kunnen worden gegroepeerd rond acht centrale aspecten van het anti-discriminatierecht:

- (1) personeel toepassingsgebied (artikel 21 en 39);
- (2) materieel toepassingsgebied (artikel 26);
- (3) vormen van discriminatie (artikel 20, 23, 25 en 45);
- (4) rechtvaardigingsgronden (artikel 22, 27-28 en 30-31);
- (5) positieve actie (artikel 32);
- (6) toegankelijkheid (artikel 33-38);
- (7) handhaving (artikel 40-42 en 45-47); en
- (8) overige beleidsopties (artikel 15 en 44).

Deze wijzigingen van het Gelijkekansendecreet kunnen gekaderd worden binnen het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 dat bepaalt in het kader van Gelijke Kansen:

“Als overheid hebben we een belangrijke verantwoordelijkheid in het creëren van gelijke kansen voor alle burgers opdat iedereen volwaardig en evenredig kan participeren aan de samenleving. We waarborgen de gelijkheid van rechten voor iedereen, los van afkomst, geloof, overtuiging, handicap, gender, seksuele geaardheid of leeftijd.”

Verder bepaalt het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 ook:

“We hebben oog voor nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen en de noden die daaruit voortvloeien (singles, nieuw samengestelde gezinnen, nieuwe samenlevingsvormen,...).”

Inzake toegankelijkheid worden zowel proactieve als reactieve stappen gezet om de toegankelijkheid van de samenleving voor personen met een handicap te verbeteren. Het bewerkstelligen van integrale toegankelijkheid van infrastructuur en informatie die voor een publiek toegankelijk is en blijft immers een belangrijke doelstelling binnen het Vlaamse Gelijkekansenbeleid (artikel 6, §2, eerste lid, 4° en 5°, van het Gelijkekansendecreet). Het recht op inclusie, redelijke aanpassingen en de bevordering van toegankelijkheid wordt daarenboven ook onderschreven door artikel 22ter van de Belgische Grondwet¹³ en het VN-Verdrag Handicap. Zoals reeds vermeld, bepaalt artikel 9 van het VN-Verdrag Handicap dat de verdragsstaten, zoals België, passende maatregelen moeten nemen om personen met een handicap op voet van gelijkheid met anderen de toegang te garanderen tot de fysieke omgeving, tot vervoer, informatie en communicatie, met inbegrip van informatie- en communicatietechnologieën en systemen, en tot andere voorzieningen en diensten die openstaan voor, of verleend worden aan het publiek, in zowel stedelijke als landelijke gebieden. De verdragsstaten moeten verder onder meer passende maatregelen nemen om te waarborgen dat private instellingen die faciliteiten of diensten aanbieden die openstaan voor, of verleend worden aan het publiek, rekening houden met alle aspecten van toegankelijkheid voor personen met een handicap. Het hogergenoemde artikel 6 van het Gelijkekansendecreet is daar met andere woorden

---

¹³ Artikel 22ter van de Grondwet: *“Iedere persoon met een handicap heeft recht op volledige inclusie in de samenleving, met inbegrip van het recht op redelijke aanpassingen. De wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel waarborgen de bescherming van dat recht.”*

een veruitwendiging van. Toegankelijkheid gaat over meer dan fysieke toegankelijkheid. In lijn met bovenstaande engagementen wordt dan ook de bepaling m.b.t. het bevorderen van de integrale toegankelijkheid van informatie (artikel 6, §2, eerste lid, 5°, van het Gelijkekansendecreet) gemoderniseerd naar het bevorderen van digitale inclusie. Digitale inclusie laat immers toe dat iedereen ten volle kan deelnemen aan de digitale samenleving, en dit door onder meer de toegang tot internet, hardware en software te versterken; digitale competenties te versterken, maar ook door digitale dienstverlening gebruiksvriendelijk en toegankelijk te maken (digitale transformatie)

Het hogergenoemde artikel 6 van het Gelijkekansendecreet is daar met andere woorden een veruitwendiging van.

Op proactief vlak wordt via voorliggend voorontwerp van decreet voorzien in nieuwe bepalingen in een nieuwe bepaling die een erkend toegankelijkheidsdeskundige toevoegt aan de vergunningsprocedure. De toegankelijkheidsdeskundige zal een rol krijgen in het bewaken van de conformiteit van de ontwerpen met de toegankelijkheidseisen die zijn opgenomen in de toegankelijkheidsverordening. Deze wijzigingen worden verder geduid onder de titel "toegankelijkheid" in deze memorie van toelichting.

Verder wordt in een nieuwe afdeling IVbis ook voorzien in een procedure inzake het aanvragen van redelijke aanpassingen. Dit zorgt voor meer duidelijkheid en rechtszekerheid voor zowel de ontvangers als voor de aanvragers van verzoeken om redelijke aanpassingen, alsook voor rechters en het Vlaams Mensenrechteninstituut die in concrete zaken moeten beoordelen of een weigering van een verzoek tot redelijke aanpassing gerechtvaardigd kan worden of niet. Op die manier kan er ook reactief worden opgetreden in het licht van de doelstellingen van het Gelijkekansendecreet en het VN-Verdrag Handicap waaraan dit decreet uitvoering geeft. De redelijke aanpassing is een kernbegrip uit het VN-Verdrag Handicap en dient ertoe de nadelen die aan een handicap zijn verbonden te compenseren opdat personen met een handicap zo zelfstandig mogelijk kunnen deelnemen aan een meer inclusieve samenleving. De rechters en het Vlaams Mensenrechteninstituut zullen dan ook moeten rekening houden met deze doelstellingen.

Horizontaal gelijkekansenbeleid

De wijzigingen inzake het horizontaal gelijkekansenbeleid kunnen gekaderd worden binnen het Vlaamse Regeerakkoord 2019-2024 dat stelt:

"Werken aan gelijke kansen is een taak van alle beleidsdomeinen. We werken samenlevingsbreed, in elk domein van het dagelijks leven. Het is een transversaal beleidsthema. Vanuit die filosofie zal de Vlaamse overheid ook bijdragen aan interfederaal actieplannen binnen dit beleidsthema."

Erkenning van partnerorganisaties

Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 bepaalt inzake de samenwerking met het middenveld:

"Vandaag worden verschillende gelijkekansenorganisaties gefinancierd. Zij adviseren het gelijkekansenbeleid en voeren het mee uit. We erkennen ten volle het belang van samenwerking met het middenveld. We creëren een objectief financieringskader dat gericht is op de beleidsdoelstellingen van de Vlaamse overheid. Hierbij streven we naar een duidelijke taakafbakening, efficiënte organisatievormen en minder versnippering."

Tot op vandaag worden verschillende partnerorganisaties die actief zijn rond de thema's gendergelijkheid, gelijke rechten voor LGBTQI+ personen en gelijke rechten en inclusie voor personen met een handicap in het gelijkekansenbeleid nominatim gefinancierd. Zij adviseren en inspireren al geruime tijd het gelijkekansenbeleid en voeren het mee uit. Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 en de beleidsnota Gelijke Kansen stellen dat de Vlaamse Regering ten volle het belang van deze samenwerking met het gelijkekansenmiddenveld erkent. Via dit voorontwerp van decreet creëren we een steviger beleidskader voor deze samenwerking, geven we verder invulling aan de beleidsdoelstellingen van de Vlaamse overheid binnen deze bevoegdheid en maken we werk van een duidelijke rolverdeling en taakafbakening met de partnerorganisaties. De samenwerking leggen we vast in vijfjarige overeenkomsten. Via de versterkte samenwerking genereren we ook meer aandacht voor de thema's gender, LGBTQI+ en handicap in diverse domeinen en overlegfora.

De mogelijkheid tot erkenning van partnerorganisaties voor digitale inclusie kan gekaderd worden binnen het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 waarin bepaald wordt inzake digitale inclusie:

“Een integraal toegankelijke leefomgeving is de sleutel tot een maatschappij waarin iedereen gelijke kansen heeft. We kiezen voor een inclusieve maatschappij, met oog voor de fysieke en digitale administratieve toegankelijkheid voor alle burgers en met gespecialiseerde dienstverlening op maat voor mensen met een handicap of chronische aandoening. Het gaat daarbij dus niet alleen om personen met een handicap, maar ook oudere mensen, mensen met een tijdelijke handicap of ouders met een kindwagen. De Vlaamse overheid zet zelf de toon door vanuit de verschillende beleidsdomeinen gerichte, coherente ambities voorop te stellen en integrale toegankelijkheid, niet in het minst van personen met een handicap, als absolute kwaliteitsvoorwaarde in te schrijven binnen het beleid. Zo wordt het een automatisme binnen de werking van alle Vlaamse beleidsdomeinen. We vervullen als overheid hierbij een voorbeeldrol door onze dienstverlening, zowel fysiek als digitaal, integraal toegankelijk te maken en te ontdoen van drempels die participatie in de weg staan.”

De mogelijkheid tot erkenning van een partnerorganisatie voor het lokaal gelijkekansenbeleid kan gekaderd worden binnen de volgende bepaling in de beleidsnota Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering 2019-2024:

“Samenleven in diversiteit gebeurt in de eerste plaats lokaal, in de straat, in de wijk, op school, op het werk: daar waar mensen elkaar ontmoeten en in interactie treden.

Onderzoek toont ook aan dat mensen zich het meest betrokken, verbonden voelen met hun buurt, wijk, gemeente. De lokale besturen staan het dichtst bij die realiteit en hebben een sleutelrol om met die toenemende diversiteit te komen tot steden en gemeenten waar het goed samenleven is voor iedereen. Lokale besturen zijn voor de Vlaamse Regering dan ook prioritaire partners in het samenlevingsbeleid.”

Toegankelijkheid

Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 bepaalt inzake toegankelijkheid:

“We gaan ook na hoe er beter gegarandeerd kan worden dat nieuwe of verbouwde publiek toegankelijke gebouwen effectief toegankelijk zijn en nemen de nodige maatregelen.”

In uitvoering van de conceptnota met betrekking tot de bijsturing van de reglementering inzake toegankelijkheid (VR 2023 1702 MED.0061/1BIS) wordt thans de rechtsbasis gelegd voor het erkennen van deskundigen toegankelijkheid, die een rol zullen spelen in het ontwerp- en vergunningsproces van publiek toegankelijke (delen van) gebouwen en de toetsing van de normen van de toegankelijkheidsverordening. Andere regelgevende initiatieven in uitvoering van deze conceptnota situeren zich eerder op het vlak van het instrumentarium van Omgeving, in het bijzonder de bijstelling van de toegankelijkheidsverordening en de vergunningsprocedure. Hierbij zullen de deskundigen toegankelijkheid een specifieke rol toebedeeld krijgen.

C. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor de artikelsgewijze bespreking van de artikelen van voorliggend voorontwerp van decreet verwijzen we naar de bijhorende memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Toelichting

Antidiscriminatiebeleid

De bepalingen in het kader van het antidiscriminatiebeleid in voorliggend voorontwerp van decreet (artikelen 3-4 en artikelen 20-47) hebben geen budgettaire impact.

Horizontaal gelijkekansenbeleid

De wijziging in het horizontale gelijkekansenbeleid (artikelen 5-9) waarbij in het actieplan gefocust zal worden op vernieuwende samenwerkingen brengt geen budgettaire consequenties met zich mee. De acties zullen opgezet worden binnen de beschikbare begrotingskredieten.

Erkenning van partnerorganisaties

De omvang van de budgettaire impact voor de erkenning van partnerorganisaties voor gelijke kansen (artikelen 11-15) ligt op 3,2 mio euro op jaarbasis met BO 2023 als vertrekbasis. Dit is 0,005 % van de totale beleidskredieten BO 2023. Momenteel wordt ingeschat dat het kader vanaf 1 januari 2025 van kracht zal zijn en het bedrag dus nog aan indexering onderhevig zal zijn.

Het hierboven vermelde bedrag gaat uit van de budgettaire ruimte voor de nominatim gefinancierde organisaties van het huidige gelijkekansenbeleid en de drie organisaties waarmee reeds een langdurige projectmatige relatie bestaat en die aansluiten bij de geformuleerde rollen (Steunpunt voor Inclusie, Onze Nieuwe Toekomst en Antwerp Pride).

Vanaf 2025 kan de Vlaamse Regering een structurele partnerorganisatie erkennen om de lokale besturen te ondersteunen (artikel 17). Dit zal binnen de daartoe beschikbare middelen in de begroting gebeuren. Verder zal de Vlaamse Regering vanaf 2025 structureel partnerorganisaties kunnen

erkennen om de doelstellingen met betrekking tot digitale inclusie en het actieplan Iedereen Digitaal te verankeren op Vlaams niveau (artikel 16). Ook deze erkenning zal gebeuren binnen de daartoe beschikbare middelen in de begroting.

Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 4 mei 2023.

De Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies mits bij de verdere uitwerking een duidelijke raming wordt toegevoegd van de kosten (incl. achterliggende uitgangspunten voor de verschillende variabelen) en ontvangsten en de uitgaven worden gecompenseerd binnen de bestaande referte kredieten en/of met eigen inkomsten. De bepalingen inzake toegankelijkheid werden grotendeels geschraapt uit het voorontwerp van decreet nadat het advies van de Inspectie van Financiën verleend werd.

Begrotingsakkoord

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, werd verleend op 15 juni 2023.

B. ESR-TOETS

Het voorliggend voorontwerp van decreet heeft geen ESR-impact. De budgettaire consequenties van de wijzigingen inzake toegankelijkheid zullen bij het uitvoeringsbesluit in kaart gebracht worden.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Toelichting

De impact op het personeel van de Vlaamse overheid door de wijzigingen inzake toegankelijkheid zal bij het uitvoeringsbesluit in kaart gebracht worden.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Antidiscriminatiebeleid

Het Vlaamse Gelijkekansendecreet is enkel van toepassing in die beleidsdomeinen die tot de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest behoren. De wijzigingen aan het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt in het kader van represaillebescherming regelen een gewestbevoegdheid.

De bevoegdheidssfeer van de Vlaamse Gemeenschap reikt tot in het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De Vlaamse Gemeenschap kan zich in dat grondgebied wenden tot

eentalige Nederlandstalige instellingen.¹⁴ Wat betreft de bevoegdheden van het Vlaams Gewest reikt de dienstverlening van sommige Vlaamse ‘gewestelijke’ diensten (bv. De Lijn) ook soms tot het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met name wanneer de exploitatiezetel van deze openbare instellingen zich op het grondgebied van het Vlaams Gewest bevinden, maar er ook diensten worden geleverd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (bv. de bus van de Lijn bedient haltes in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

Alle andere bevoegdheidsniveaus die materiële bevoegdheden uitoefenen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad (de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, de Franse Gemeenschapscommissie, het Brussels Gewest of de federale staat) hebben eigen antidiscriminatiewetgeving (wetten, decreten, ordonnanties) aangenomen. Indien de discriminatieklacht aanknoopt bij de materiële bevoegdheidsfeer van deze overheden zal die wetgeving van toepassing zijn.

De situatie op vlak van bevoegdheidsverdeling wijzigt niet ten opzichte van de huidige situatie omwille van dit voorliggend voorontwerp van decreet. De versterking van de rechtsbescherming die ermee wordt doorgevoerd geldt evenwel dus ook inzake discriminaties die zich afspelen op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, maar – omwille van bovenstaande redenen – onder het toepassingsgebied van het Vlaams Gelijkekansendecreet zouden vallen. Klachten over discriminatie die binnen dat toepassingsgebied vallen kunnen – sinds 15 maart 2023 – overigens worden voorgelegd aan het Vlaams Mensenrechteninstituut¹⁵.

Horizontaal gelijkekansenbeleid

De bepalingen inzake het horizontaal gelijkekansenbeleid hebben geen bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op de lokale besturen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Erkenning van partnerorganisaties

De bepalingen met betrekking tot de erkenning van een partnerorganisatie voor de ondersteuning van het lokale gelijkekansenbeleid zetten in op de ondersteuning van lokale besturen. Lokale besturen zijn immers een belangrijk bestuursniveau om te werken aan de uitdagingen die er zijn op vlak van gelijke kansen. Het ‘samenleven in diversiteit’ gebeurt op het lokale niveau (wijken, scholen, jeugd- en sportverenigingen, etc.).

De erkende partnerorganisatie zal de opdracht hebben om informatie, kennis en expertise inzake het lokale gelijkekansenbeleid te verzamelen en in bruikbare instrumenten voor de lokale besturen om te zetten, te delen en daarvoor begeleiding en ondersteuning te verzorgen aan lokale besturen. De erkende partnerorganisatie vervult deze opdracht met het oog op de ondersteuning van lokale besturen bij het voeren van een lokaal inclusief gelijkekansenbeleid. Als erkenningsvoorwaarden voor de partnerorganisatie inzake de ondersteuning van het lokale gelijkekansenbeleid bepaalt voorliggend voorontwerp van decreet onder meer expertise bezitten over het lokaal gelijkekansenbeleid, ondersteunend werken voor lokale besturen en een breed bereik hebben bij lokale besturen.

---

¹⁴ Overeenkomstig art. 127, §2, van de Grondwet gelden de decreten van de Vlaamse Gemeenschap ook *“ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die, wegens hun activiteiten of hun organisatie moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de ene of de andere gemeenschap”*.

¹⁵ Decreet van 28 oktober 2022 tot oprichting van een Vlaams Mensenrechteninstituut, BS 9 november 2022.

Toegankelijkheid

Gelet op het universele karakter van toegankelijkheid is uniforme normering op Vlaams niveau aangewezen. Bij de herwerking blijft het principe van toepassing, zoals reeds opgenomen in de Vlaamse stedenbouwkundige verordening betreffende toegankelijkheid, dat gemeentelijke of provinciale verordeningen geen bijkomende of strengere bepalingen op vlak van toegankelijkheid kunnen bevatten.

Dit doet uiteraard geen afbreuk aan het feit dat gemeenten in hun lokaal beleid extra aandacht kunnen schenken aan de toegankelijkheid van het eigen patrimonium (bib, gemeentehuis, sportinfrastructuur, ...) en het openbaar domein (voetpaden, pleinen, ...).

Voorliggend voorontwerp van decreet regelt uitsluitend een gewestelijke aangelegenheid en heeft bijgevolg geen bestuurlijke impact op het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

4. VERDER TRAJECT

Dit voorontwerp van decreet wordt na de eerste principiële goedkeuring voorgelegd voor advies aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor), de Strategische Adviesraad voor Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO), de Vlaamse adviesraad handicap (NOOZO), de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) en de Gegevensbeschermingsautoriteit.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt en het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid;
- 2° de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet:
  - 2.1 het advies in te winnen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) met het verzoek om het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;
  - 2.2 het advies in te winnen van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) met het verzoek om het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;
  - 2.4. het advies in te winnen van de Vlaamse adviesraad handicap (NOOZO) met het verzoek om het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;
  - 2.5 het advies in te winnen van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) met het verzoek om het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 10/4, §1, tweede lid, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;

2.6 het advies in te winnen van de Gegevensbeschermingsautoriteit, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van zestig dagen, met toepassing van artikel 26, §1, tweede lid, van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS